

**ALYTAUS KREDITO UNIJOS
VALDYBOS ATASKAITA UŽ 2023 m.**

Alytus

2024 04 11

VISUOTINIAM NARIŲ SUSIRINKIMUI

Alytaus kredito unija - tai kredito įstaiga, turinti licenciją verstis, ir verčiasi indėlių ir kitų gražintinų lėšų priėmimu iš neprofesionalių rinkos dalyvių, taip pat turi teisę verstis kitų LR kredito unijų įstatyme nustatytų finansinių paslaugų teikimu įstatyme nustatytiems asmenims ir prisiima su tuo susijusią riziką bei atsakomybę.

Kredito unija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos Kredito unijų įstatymu, Lietuvos Respublikos Finansų įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymu bei kitais įstatymais, priežiūros institucijos priimtais teisės aktais ir savo įstatais. Unijos veiklą prižiūri ir kontroliuoja Lietuvos bankas. Indėliai unijoje, kaip ir bankuose yra apdrausti valstybės įmonėje „Indėlių ir investicijų draudimas“.

Alytaus kredito unijos veiklos pamatas yra valdymo organų narių ir administracijos tikėjimas kad unijos veikla yra prasminga ir naudinga. Veiklos stabilumą užtikrina narių pasitikėjimas kredito unija, jos vadovais bei administracija. Kai šių požymių neliks.....

Kredito unijoje valdymo organų nariai dirba savanorystės pagrindais, be atlygio tik tikėjimu kad atlieka prasmingą darbą. Tai leidžia kredito unijai sutaupyti, nepatirti papildomų išlaidų ir sumažinti teikiamų paslaugų savikainą.

Unijos tikslo – išlikti savarankišku ir nepriklausomu, veikiančiu pagal unijos narių nustatytą ir sutartą tvarką bei susidariusias tradicijas, būti tikroju finansinių paslaugų vartotojų kooperatyvu pasiekti nepavyko. Tikslo - išlaikyti finansinių paslaugų vartotojų kooperatyvo tapatybę, nepavirsti priešingu tokiam kooperatyvui dariniu, netapti komerciniu banku, netapti tuo „drakonu“, nuo kurio išsilaisvinome įkūrę kooperatyvą, nepavyko. Kredito unija tapo visiškai priklausoma nuo išorės institucijų, t. y. nuo trečiųjų šalių. Kredito unija yra visiškai priklausoma nuo Lietuvos centinės kredito unijos ir valdoma Lietuvos centrinės kredito unijos. Lietuvos centrinė kredito unija nustato visas sąlygas, visas tvarkas kaip visos kredito unijos turi veikti.

Kredito unijos Valdyba - tai kolegialus kredito unijos valdymo organas, priimančias sprendimus kredito unijos vardu ir įgyvendinantis kredito unijos misiją. Valdyba sudaroma ir veikia pagal Kredito unijų įstatymą ir Alytaus kredito unijos įstatus.

Valdybos misija organizuoti ir valdyti kredito unijos narių ūkinių ir socialinių poreikių tenkinimą. Tai be galo sunki ir atsakinga misija. Norint tenkinti norus ir poreikius, reikia juos žinoti ir suprasti. Yra labai aiškūs ir žinomi dviejų kredito unijos narių grupių norai. Tai indėlininkų, kurie nori, kad jų indėliai būtų saugūs ir už juos indėlininkai nori gauti kuo didesnes palūkanas. Kita kredito unijos narių grupė, tai tie, kurie turi įvairių sumanymų ir iniciatyvą juos įgyvendinti. Žino kaip pagerinti savo ir jų aplinkoje esančių žmonių gyvenimo kokybę, bet viso to įgyvendinimui trūksta pinigų. Tai nariai, norintys pasiskolinti arba yra jau pasiskolinę. Ši narių grupė norėtų pasiskolinti kuo palankesniais sąlygomis, lengviau ir pigiau. Abi šios narių grupės niekada nesueina į tiesiogines derybas. Šių dviejų interesų grupių interesus derina valdyba, nustatydamą finansinių paslaugų kainas ir kitas sąlygas, kurios tenkintų abi grupes.

Kredito unijos valdybos valdymo instrumentai - tai kredito unijos valdymo organų sprendimai ir atsakingų asmenų reakcija į sprendimus bei sprendimų vykdymas. Nuo unijos valdybos narių sprendimų priklauso unijos narių likimai.

Kredito unijos valdybos veikla – kolegialus kredito unijos problemų sprendimas, optimaliausių sprendimų paieška ir priėmimas, priimtų sprendimų vykdymo organizavimas ir/arba sprendimų vykdymas. Už savo veiklą valdyba atsiskaito visuotiniam narių susirinkimui - ne rečiau kaip kartą per metus. Valdyba privalo paruošti rašytinę Kredito unijos veiklos ir valdybos darbo ataskaitą ne vėliau kaip likus 10 dienų iki eilinio visuotinio narių susirinkimo ir pristatyti šią ataskaitą visuotiniam narių susirinkimui, kuris turi teisę įvertinti valdybos veiklą.

2023 m. Alytaus kredito unijos (Alytaus KU) valdybą sudarė šie asmenys:

- 1) Zenonas Anušauskas,
- 2) Albertas Jusas,
- 3) Vytautas Raulonis,
- 4) Kristina Tarailė,
- 5) Marius Gudaitis

2023 m. buvo devynioliktieji kredito unijos veiklos metai. Per 2023 metus Alytaus KU valdyba rinkosi ir posėdžiavo 43 kartus. Rinkdavosi kas antrą savaitę arba pagal reikalą, kai atsirasdavo svarstytinų klausimų. Kartais posėdžiai vyko nuotoliniu būdu, per ZOOM programą, bet dažniausiai realiai, susirenkant Alytuje arba Varėnoje.

Dažniausiai buvo svarstomi:

1. Vidaus veiklą reglamentuojantys klausimai, ruošiami ir tvirtinami dokumentai.
2. Palūkanų ir įkainių už Alytaus kredito unijos teikiamas paslaugas nustatymas.
3. Naujų narių priėmimo klausimai.
4. Paskolų kredito unijos nariams išdavimas.
5. Veiklos rizikų ir grėsmių analizė. Priemonių rizikų valdymui numatymas.
6. Klausimai susiję su kredito unijos veiklos tikrinimu ir nustatytų trūkumų šalinimu.

Valdybos posėdžiuose nuolat yra aptariami nuveikti darbai. Dažnai svarstytos kredito unijos įvairios veiklos rizikos, jų valdymo priemonės ir galimybės. Aptarta kredito unijos valdybos metinė veiklos ataskaita, kredito unijos metinės finansinės atskaitomybės.

Visi kredito unijos 2023 metų valdybos sprendimai ir visi veiksmai, visas dėmesys kaip ir ankstesniais metais buvo skirtas Pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimui ir Fizinį asmenų duomenų apsaugos direktyvų įgyvendinimui. Įgyvendinant minėtas direktyvas per visus metus buvo kviečiami unijos nariai į unijos būstinę domenių atnaujinimui. Buvo tvarkomas narių registras. Analizuojamas narių aktyvumas ir kaip jie naudojami unijos paslaugomis. Neaktyvūs, nesinaudojantys unijos paslaugomis nariai buvo kviečiami į unijos būstinę, raginami naudotis paslaugomis arba priimti atitinkamus sprendimus dėl narystės kredito unijoje.

Valdybos ataskaita - tai informacijos ir duomenų apie kredito unijos valdybos veiklą per 2023 metus visuma. Duomenų analizė ir komentarai.

Ataskaitoje pateikiame informaciją apie unijos valdybos veiklas, apie svarbiausius 2023-tų metų įvykius ir tai ko nebuvo ankstesniais metais:

2023 metai kredito unijai buvo ramesni nei ankstesni 2022. Jei ankstesniais 2022 metais kredito unijai buvo didelių iššūkių metai (baigtas patalpų remontas, LCKU planinis patikrinimas ir su tuo susijusios veiklos), tai 2023 metais unija vykdė įprastą savo veiklą.

Pagal galiojančius veiklos rizikos normatyvus Alytaus kredito unija veikė stabiliai ir patikimai.

2023 m. spalio mėn. buvo atliktas Alytaus kredito unijos skolininkų rizikos stebėsenos vidaus auditas. Audito tikslai - įvertinti, kaip kredito unijoje yra organizuojamas ir vykdomas skolininkų rizikos stebėsenos procesas, ar kredito unijos veiksmai yra pakankami ir atitinka taikomus teisės aktus, ar yra laikomasi vidaus tvarkų reikalavimų.

Nors audito išvadoje, bendru vertinimu, kredito unijoje įdiegtos vidaus kontrolės procedūros ir rizikos valdymo sistema, susijusi su skolininkų rizikos stebėsenos priemonių įgyvendinimu, vertinama kaip vidutinės rizikos. Įvertinus sukurtos sistemos veiksmingumą, nustatyta rizika, kad kredito unijoje įdiegtos darbo su vėluojančiais klientais procedūros ne visais

atvejais užtikrina tinkamą kliento paskolų dengimo stebėseną ir savalaikį informacijos valdymą ir atitinkamos informacijos suvedimą į i-Kubas bei kitus reikalaujamus dokumentus. Prioritetinėmis tobulintinomis sritimis yra darbo su vėluojančiais ir aukščiausios rizikos skolininkais bei kreditų vertinimo ir grupavimo procedūrų įgyvendinimas kasdienėje kredito unijos veikloje. Tačiau kredito unijos paskolų rizikos rodiklis metų bėgyje niekada neviršijo nustatyto priimtino 5 proc. normatyvo, o metų pabaigoje, 2023 12 31 d. buvo 0,77 proc. Tokio mažo paskolų rizikos rodiklio kredito unija neprisimena. Tai rodo, kad kredito unijoje įdiegtos vidaus kontrolės procedūros ir paskolų rizikos valdymo sistema, susijusi su skolininkų rizikos stebėsenos priemonių įgyvendinimu yra pakankama ir efektyvi.

Taip pat 2023 m. spalio mėn. buvo atliktas Alytaus kredito unijos visos veiklos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimas. Vertinimą atliko ir ataskaitą paruošė Lietuvos centrinės kredito unijos Prevencijos departamentas, pinigų plovimo prevencijos specialistė Loreta Karalukaitė.

Kredito unijos visos veiklos PPTF rizikos vertinimo tikslas - suprasti kylančias PPTF rizikas ir įvertinti, kurioms savo veiklos sritims Kredito unija privalo skirti didesnę dėmesį, taikydama PPTF prevencijos priemones.

Remiantis LCKU ir LCKU grupės veiklos rizikos valdymo strategija, PP ir TF rizika apibrėžiama kaip rizika, kelianti grėsmę pasinaudoti LCKU ir LCKU grupės produktų ir paslaugų pažeidžiamumu PPTF tikslais ir tuo sukelti piniginių baudų ir (ar) kitų poveikio priemonių skyrimo LCKU ar grupei grėsmę.

Alytaus kredito unijos visos veiklos PP/TF rizikos vertinimo ataskaitoje pateikiama tokia išvada:

likutinė Kredito unijos PP rizikos lygio reikšmė lygi 1,51 ir atitinka mažą rizikos lygį;

likutinė kredito unijos TF rizikos lygio reikšmė lygi 1,49 ir atitinka mažą rizikos lygį.

Remiantis kredito unijos 2022 m. atliktu PP/TF rizikos vertinimu, likutinės Kredito unijos PP rizikos lygio reikšmė buvo lygi 2,03 ir atitiko vidutinį rizikos lygį, o likutinės TF rizikos lygio reikšmė buvo lygi 1,38 ir atitiko mažą rizikos lygį. Lyginant šiuos rezultatus su 2023 m. atlikto PP/TF rizikos vertinimo rezultatais, pastebėtina, kad likutinės PP rizikos lygio reikšmė yra sumažėjusi ir atitinkamai sumažėjęs PP likutinės rizikos lygis, o likutinės TF rizikos lygio reikšmė yra padidėjusi, tačiau TF likutinės rizikos lygis išlieka nepakitęs. Šiuos pokyčius lemia tai, kad 2023 m. PP/TF rizikos vertinimas atliktas vadovaujantis atnaujinta, Kredito unijos Valdyboje 2023-06-08 patvirtinta, Kredito unijos visos veiklos PPTF rizikos vertinimo tvarka, kuri yra papildyta naujos rizikos veiksniais. Taip pat pastebėtina, kad PP rizikos lygio sumažėjimą lemia 2022 m.

atlikto kredito unijos visos veiklos PP ir TF rizikos vertinimo metu sudaryto kredito unijos PP/TF riziką mažinančių priemonių plano įgyvendinimas apimtimi.

Remiantis kredito unijos 2023 m. atliktu PP ir TF rizikos vertinimu, likutinės Kredito unijos PP rizikos lygio reikšmė yra lygi 1,51 ir atitinka mažą rizikos lygį, o likutinės TF rizikos lygio reikšmė yra lygi 1,49 ir taip pat atitinka mažą rizikos lygį.

Tai rodo, kad kredito unijoje įdiegtos vidaus kontrolės priemonės ir procedūros yra pakankamos ir veiksmingos ir, kad Alytaus kredito unijoje pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo rizika yra valdoma veiksmingai ir efektyviai.

Visiškai metų pabaigoje, gruodžio paskutinėmis dienomis buvo atliktas Informacinių technologijų ir saugumo rizikos vertinimas. Šio vertinimo tikslas nustatyti kokios rizikos ir grėsmės egzistuoja kredito unijoje, kas tokio nenumatyto gali atsitikti kredito unijoje kas galėtų reikšmingai pakenkti kredito unijos veiklai arba visiškai ją „nužudyti“. Šį vertinimą, pagal pateiktą metodiką atliko kredito unijos administracijos vadovas. Įvertinus visas aplinkybes, ir atlikus analizę padaryta išvada (ir su tuo sutiko LCKU Informacinių technologijų specialistas Tomas Zulonas) kad nėra tokio įvykio, nėra tokios grėsmės kas galėtų „nužudyti“ kredito uniją. Galima imituoti visišką kredito unijos sunaikinimą. Išjungti visus kompiuterius, visus serverius, visiškai atjungti elektros energiją ir, pašalinus visiems administracijos darbuotojams užrakinti kredito uniją pakankamai ilgam laikui ir vis tiek kredito unija veiks. Viskas yra taip sutvarkyta, kad vienos ar net kelių procese dalyvaujančių grandžių: žmonių, kompiuterių, dokumentų ar net patalpų praradimas, gal ir sukeltų nepatogumų, bet kredito unijos veikimo nesustabdytų. Tikimybė, kad tai gali įvykti yra minimali. Todėl kredito unija dėl IT ir saugumo rizikos yra „nenužudoma“ ir veikia visiškai saugiai ir stabiliai.

Kredito uniją gali pribaugti tik nepakeliami reikalavimai, priskirtos funkcijos ir privalomos pareigybės, kurios nekuria pridėtinės vertės bet išlaidas ženkliai padidina.

Nors 2023 metai, kaip ir visi kiti iki tol, buvo iššūkių metai, Alytaus kredito **unija 2023 – uosius ir devynioliktuosius veikimo metus baigė sėkmingai**. Visi veiklos rodikliai teigiami ir atitiko normatyvus. Siekėme, kad unijos veikla būtų kuo efektyvesnė, o likvidumas tinkamiausio dydžio.

2023 metais unijos veiklos apimtys ir turtas neženkliai sumažėjo dėl to, kad nekonkuravome su kitais dėl indėlių. Stengėmės taupyti ir kad nebūtų didelio indėlių pertekliaus. Siekėme išlaikyti optimalų likvidumą. Metų pabaigoje unijos turtas buvo **6,210** milijonų eurų (2022 m, 6, 675 mln. Eur.) Paskolų portfelis padidėjo ir pasiekė **4 900** milijono eurų. (2022 buvo **4, 723**) milijono eurų. Portfelio kokybė metų pabaigoje buvo labai gera. Didžiausią įtaką kredito unijos augimo rodikliams ir galutiniam veiklos rezultatui turėjo būsto paskolų paklausa.

Apie PPTF prevenciją: Pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos funkciją visoms kredito įstaigoms priskyre valstybė. Šios funkcijos įgyvendinimui Alytaus kredito unija yra sudariusi sutartį su Centrine kredito unija. Yra paruošta ir kredito unijos valdybai pateikta PPTF ataskaita už 2023 m.

Viena iš PPTF prevencijos priemonių yra „pažink savo klientą“ principas. Visus metus raginame narius atvykti į kredito uniją ir atsinaujinti pateikti aktualius anketinius duomenis (atnaujinti savo anketas). Didžioji dalis atvyko ir atnaujino. Tačiau dalis narių nereagavo į raginimus, neatsiliepė, nepavyko susisiekti nurodytais adresais. Geroji šio proceso pusė yra ta, kad susiskaičiavome kiek mūsų yra, kiek narių naudojasi ir planuoja naudotis kredito unijos paslaugomis ir kas iš narių nelaiko savęs kredito unijos nariu, nesinaudoja ir neplanuoja naudotis unijos finansinėmis paslaugomis. Todėl vėl buvo sudarytas, ir valdybos patvirtintas sąrašas narių kuriuos siūloma braukti iš Alytaus kredito unijos narių sąrašo ir jų pajinius įnašus perkelti į jiems atidarytas naujas grąžintinų pajų sąskaitas.

Pagal „pažink savo klientą“ principo įgyvendinimo rezultatus 2023 metais Alytaus kredito unija visada buvo trečioje vietoje iš 45 kredito unijų priklausančių LCKU. Buvo tarp geriausių. Galiojančių anketų buvo apie 89 proc. nuo visų narių.

Na ir pabaigai apie kredito unijos veiklos rezultatą. Nors kredito unijos pelnas nėra unijos tikslu, metus kredito unija užbaigė be nuostolio. Unija metus baigė sukaupdama (uždirbo) **15,09 tūks. Eur. pelną.** Tai beveik tris kartus daugiau nei 2022 m. tuomet buvo **5,89 tūks. Eur.** Per visus aštuoniolika metų kredito unija sukaupė virš **200 tūkstančių eurų rezervą.**

Informacija apie visus kredito unijos veiklos rodiklius, statistinius duomenis, augimo rodiklius, ir rizikų valdymo duomenys yra pateikti dalomojoje medžiagoje ir unijos monitoringo ataskaitoje.

Ačiū už kantybę išklausančią pateikiamą informaciją.

Prašau priimti ir patvirtinti šią valdybos veiklos ataskaitą.

Valdybos pirmininkas

Zenonas Anušauskas